

- шанс клонувати розумних і геніальних людей або видатних осіб, що мало б величезне культурне і економічне значення для всього людства;
- клонування померлих – як альтернатива на повернення теперішньому часу геніїв минулого через їх близнят, іншими словами клонування померлих організмів;
- клонування може стати величезним проривом у медицині, наприклад терапевтичне клонування, мета якого лікування безнадійно хворих людей.

Таким чином ми маємо змогу пересвідчитись у тому, що до процесів клонування в світі ставляться по-різному, зважаючи на різні оцінювальні підходи з приводу цього питання.

Моя ж власна точка зору стосовно цього питання є неоднозначною. Тут слід пам'ятати, що оцінка того чи іншого явища може бути об'єктивною лише у разі обрання одного оціночного критерію та при якісній регуляції процесу впровадження його у життя. Отже, клонування на мою думку, з точки зору медицини і генетики є позитивним, а з правової, морально-етичної точки зору – негативним, оскільки воно порушує право на життя людини, яке закріплено у Женевській конвенції прав і свобод людини в світі.

Е.Л. Трегубов

Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого

КОМІТЕТ ООН З ЛІКВІДАЦІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЩОДО ЖІНОК ЯК МІЖНАРОДНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК

Проблема фактичної і юридичної дискримінації жінок була притаманна людству історично. Останнім часом світове співтовариство прийняло ряд рішучих кроків в боротьбі з проблемою дискримінації жінок в усіх сферах політичного, громадського, економічного, соціального і культурного життя. Головним кроком стало прийняття у 1979 р. Генеральною Асамблеєю ООН Конвенції про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок – базового міжнародно-правового документа, покликаного забезпечити жінок системою гарантій від дискримінації в усіх сферах суспільного життя.

Конвенція про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок (далі – Конвенція) була ратифікована Указом Президії Верховної Ради УРСР 24 грудня 1980 р. Але попри весь її прогресивний характер, реальний вплив Конвенції на правозастосовчі та правоохоронні органи був незначним.

Після проголошення незалежності Україна стала на шлях побудови незалежної держави, яка не тільки формально визнає європейські

стандарти в сфері захисту прав людини, а й реально намагається втілити їх у своїй правозастосовчій практиці. Важливим підтвердженням цього стало визнання принципу верховенства міжнародно-правових актів над національним законодавством. Так, у п. 2 ст. 17 Закону України “Про міжнародні договори на території України” зазначається: “якщо міжнародним договором України, укладення якого відбулося у формі закону, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України, то застосовуються правила міжнародного договору України”. Це важливе положення пізніше було затверджене в ст. 9 Конституції України 1996 р. “Чинні міжнародні договори, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України”.

На наш погляд особливу увагу слід приділити самій Конвенції і її здатності захистити жінок від дискримінації. Даний міжнародний договір гарантує право всім жінкам бути захищеними від дискримінації і закріплює обов’язки Держав-учасниць, направлені на забезпечення правового і практичного здійснення цих прав. Конвенція є спеціальним договором, тому вона досить детально торкається різноманітних питань, що виникають в даній сфері. У 1981 р., коли Конвенція набрала сили, був заснований Комітет з ліквідації дискримінації щодо жінок. Завданням Комітету є нагляд за реалізацією положень Конвенції Державами-учасницями, які прийняли Конвенцію або приєдналися до неї.

6 жовтня 1999 р. був прийнятий Факультативний протокол, який закріпив механізм Конвенції по представленню і розгляду індивідуальних скарг. Це – окремий договір, відкритий для Держав-учасниць основної Конвенції. Держави, які стали учасниками Факультативного протоколу, визнають компетенцію Комітету з ліквідації дискримінації щодо жінок. Комітет являє собою групу з 23 незалежних експертів, що обираються Державами-учасницями Конвенції, на яких покладається завдання по контролю за здійсненням Державами-учасницями прав, закріплених в Конвенції, а також прийняття рішень по скаргам, поданим проти цих держав.

Базова концепція полягає в тому, що будь-яка особа може подати індивідуальну скаргу до вказаного Комітету, якщо на її думку, держава порушила закріплені в Конвенції права.

Скарга може бути подана тільки проти держави, яка відповідає двом вимогам. По-перше, вона має бути учасником Конвенції, по друге – має визнавати компетенцію Комітету (ратифікувати Факультативний протокол).

Індивідуальна скарга має відповідати певним вимогам. Перш за все, мають бути дотримані формальні вимоги. Скарга повинна містити:

1) інформацію про автора (авторів) скарги (прізвище, ім'я, по батькові; дата і місце народження, стать, родинний стан, тощо); 2) інформацію про Державу-учасницю, проти якої подано скаргу; 3) інформацію про характер порушень (дата, місце, стаття Конвенції, що була порушена); 4) інформацію про вжиті скаржником заходи з вичерпання внутрішніх засобів правового захисту; 5) перелік доданих документів. Офіційних строків для подання скарги не існує, проте доцільно представити скаргу якомога скоріше.

Якщо скарга відповідає формальним вимогам, вона приймається до розгляду. Після цього скарга надсилається державі, проти якої її подано. Держава протягом 6 місяців може представити свої аргументи проти скарги. Потім Комітет розглядає скаргу по суті, беручи до уваги подану скаржником і державою інформацію. Якщо Комітет вважає, що порушення мало місце, він може зобов'язати державу: 1) виплатити компенсацію, відшкодувати шкоду, поновити у правах; 2) вжити заходи з припинення порушення; 3) запропонувати державі внести зміни до законодавства з метою усунення дискримінаційних норм; 4) вжити заходи з попередження аналогічних порушень у майбутньому.

Завдяки Конвенції та механізму захисту прав жінок через Комітет можна звести до мінімуму дискримінацію жінок в суспільстві і ліквідувати її на законодавчому рівні, забезпечити гендерну рівність і реальне дотримання основних прав і свобод в даній сфері.

М.С. Фатєєв

*Сумська філія Відкритого міжнародного університету
розвитку людини "Україна"*

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ ТА ПРАВА ЛЮДИНИ

Надзвичайна жорстокість та масштабність, яких набрав сучасний тероризм, ставить проблему відповідальності за цей міжнародний злочин до ряду найактуальніших проблем міжнародного права, оскільки діючі механізми відповідальності у цій сфері міжнародних правовідносин за своєю низькою ефективністю не в змозі впливати на загрозливу ескалацію тероризму в усьому світі.

Тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей.

Міжнародний тероризм – здійснювані у світовому чи регіональному масштабі терористичними організаціями, угрупованнями, у тому